

Project Digitale Notariële Informatievoorziening

‘Dit is de kers op de taart’

De Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) en de Belastingdienst slaan met het project Digitale Notariële Informatievoorziening opnieuw de handen ineen. Met de samenwerking worden de mogelijkheden van het Centraal Digitaal Repertorium verder uitgebreid.

TEKST Peter Steeman | BEELD Truus van Gog

Maak niet de fout het project Digitale Notariële Informatie (DNI) een IT-project te noemen. ‘Het is een procesverbeterings-traject met IT-componenten’, benadrukt Jolanda Storm, die het project namens de KNB begeleidt. DNI is een vervolg op een eerdere vruchtbare samenwerking tussen KNB en de Belastingdienst die in 2013 resulteerde in het Centraal Digitaal Repertorium (CDR). Voor het eerst konden akten digitaal met de Belastingdienst worden uitgewisseld. Voor de Belastingdienst, die toezicht houdt op de uitvoering van de Registratiewet, maakte het CDR een einde aan een fysiek traject waarbij papieren akten wekelijks heen en weer werden gestuurd. Storm: ‘Dat zorgde met name bij de Belastingdienst voor een hoop extra handelingen. Doordat het een gezamenlijk project was, konden we het proces voor de Belastingdienst

verbeteren, maar ook op het notariskantoor. We slaagden er bovendien in het project op tijd en binnen het budget te voltooien. Er heeft wat tijd gezeten tussen de afronding van het vorige gezamenlijke project en de start van DNI. Die pauze hebben we benut om een verbinding te maken tussen het CDR en het Centraal Testamentenregister (CTR) en het Centraal Levens-testamentenregister (CLTR). Dat maakte een einde aan de situatie waarin een notaris gegevens in het CDR invoert en bij het opmaken van een testament die handeling opnieuw moet verrichten.’

GEEN SEINTJE

Een van de doelen van het project DNI is een betere registratie van testamenten na het overlijden. Het innen van de erfbelasting, waarvoor de Belastingdienst een afschrift van een testament nodig heeft, vergt in de voorgaande situatie een lange aanloop. Storm somt de stappen op: ‘De Belastingdienst ontvangt van

de Basisregistratie Personen (BRP) een lijst met overledenen. Destijds werd er een cd-rom naar het CTR gestuurd en kreeg de Belastingdienst een melding of er een testament is en bij welke notaris. Vervolgens ontving de notaris een blauwe envelop met het verzoek een afschrift van het testament op te sturen. Pas dan ging hij het testament registreren. De laatste jaren kreeg de notaris geen seintje meer van de Belastingdienst.’

OVERLIJDENSSIGNAAL

Namens de Belastingdienst is Loran van der Sluis programmamanager DNI. ‘De interactie tussen CDR en CTR maakt het mogelijk om vanuit de Belastingdienst een automatisch signaal door te geven aan een notaris: ‘‘Let op, uw klant is overleden.’’ Deze maand gaan we de eerste koppeling maken tussen de Belastingdienst en het CTR. Het is geen simpele IT-operatie. Wat we bijvoorbeeld moeten aanpassen, is het zogenaamde overlijdenssignaal. Dat bestaat in principe alleen uit een nummer. Als je dat automatisch wilt koppelen aan een testament, moet je zeker van je zaak zijn. Daarom gaan we dat overlijdenssignaal verrijken met aanvullende informatie.

'Het is geen simpele IT-operatie'

De Belastingdienst levert straks de overlijdens digitaal aan het CTR. Het CDR, dat gekoppeld zal worden aan het CTR, stuurt een digitaal testamentregistratieverzoek naar de notaris. Die scant het testament en uploadt het bestand via het Platform Elektronische Communicatie (PEC) van de KNB. In het geval van oude testamenten gaat er straks een geautomatiseerd bericht naar DocDirekt, het archief in Winschoten. De grote winst voor de Belastingdienst is dat we straks betere informatie over testamenten hebben.'

PRUDENT

Ook de aangifte van de overdrachtsbelasting, die sinds invoering van het CDR is gedigitaliseerd, krijgt een aanpassing. Storm: 'Notarissen krijgen de mogelijkheid om stukken als bijlage te verzenden. Wanneer een klant bijvoorbeeld voor een vrijstelling in aanmerking komt, vult de notaris de aangifte soms aan met bewijsstukken. Die stuurt hij op dit moment nog apart op. Het is een uitbreiding

die we dit jaar gaan bouwen. Het digitaal verzenden van bijlagen vergroot niet alleen het gemak van de notaris. Het wordt ook voor de Belastingdienst eenvoudiger om meer aanvullende informatie op te vragen. Wanneer de Belastingdienst steeds vaker om stukken vraagt, verstoort je het proces. Daar hebben we het wel over gehad. De Belastingdienst heeft aangegeven er prudent mee om te gaan.'

BASIS

Van der Sluis is enthousiast over de samenwerking met de KNB. 'Als Belastingdienst hebben we meerdere relaties met partijen waar we informatie van afnemen. Het bijzondere van deze samenwerking is dat het notariaat een fiscale taak geattribueerd heeft. We werken steeds nauwer samen. Zo krijgen we als het project is afgerond ook toegang tot de NAW-gegevens van notariskantoren. De eerdere samenwerking vormt een prima basis. Vooral omdat we dezelfde gesprekspartners hebben als vier jaar geleden. Er is veel detailkennis waardoor we niet voor verrassingen komen te staan. Dit is in principe een doorontwikkeling van een bestaande dienst. Voor de Belastingdienst zit de complexiteit in het aantal afdelingen en ketens die erbij betrokken zijn.

WAT KAN ER MISGAAN MET CDR?

Ondanks het gemak van CDR gaat er soms weleens wat mis bij het digitaal registreren van akten. Zo typen notarissen soms handmatig het soort akte in, in plaats van deze toe te voegen vanuit de CDR-lijst. Het zelf invullen is bedoeld voor specifieke akten. Wanneer notarissen voor akten die in de CDR-lijst staan een andere naam kiezen met (bijna) dezelfde betekenis, noemen ze bijvoorbeeld de akte van levering een transportakte. Dat is een omschrijving die het systeem van de Belastingdienst niet herkent. Het heeft gevolgen voor het proces, maar ook

Nu moeten we zorgen dat alle afdelingen op tijd deelresultaten leveren. Het leuke is dat er veel enthousiasme is onder collega's voor dit project. Het registreren van onroerend-goedtransacties en de afhandeling van testamenten is een heel tastbaar proces. Je draagt bij aan een maatschappelijke dienst.'

IN ERE HERSTELD

Maart 2018 moet het project afgerond zijn. Notarissen zullen er voorlopig nog niet veel van merken, denkt Storm. 'Op dit moment moet alles gebouwd worden. Net als in het CDR-project zullen we onze leden vragen mee te denken, zodat het proces zo goed mogelijk werkt op notariskantoren. Ook voeren we een pilot met een beperkt aantal kantoren uit. Eventueel merkt men het aan het feit dat softwareleveranciers aanpassingen gaan doen aan hun software. De grootste verandering komt wanneer de notaris straks een bericht krijgt via het CDR voor het registreren van een testament. Het lijkt misschien of de werkdruk daarmee toeneemt, maar het is in feite een terugkeer naar het oude proces dat veel intensiever was en stillag. Met de nieuwe elektronische uitwisseling is die route weer in ere hersteld. Alleen nu veel efficiënter.' ■

voor de factsheets van de KNB. In de analyse van data worden ze niet meegenomen. Ook is op sommige kantoren niemand aangewezen die de lijst overdrachtsbelastingberichten bijhoudt. Als je geen bevestiging krijgt dat je aangifte in behandeling is genomen, kan er iets aan de hand zijn. Je moet dan niet te lang wachten voor je actie onderneemt. Hetzelfde geldt voor zaken die niet binnen de wettelijke term worden afgewikkeld. Het systeem heeft daarvan een overzicht, maar daar moet dan wel iemand naar kijken. Als je te laat bent, overtreedt je als notaris de Wet op belastingen van rechtsverkeer.